

Vámoscsalád Községi Önkormányzat

BELSŐ ELLENŐRZÉSI STRATÉGIAI TERVE 2025. - 2028. ÉVEKRE

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről és belső kontrollrendszeréről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) alapján a belső ellenőrzési vezető stratégiai belső ellenőrzési tervet készít, amely - összhangban a szervezet hosszú távú céljaival - meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket a következő négy évre.

A stratégiai tervezés során a rendelkezésre álló információk rendszerezése és a kockázatelemzés révén lehetővé válik az erőforrások optimális tervezése és elosztása, illetve az ellenőrzési célkitűzések hatékonyabb meghatározása.

A belső ellenőrzési stratégiai terv nem konkrét ellenőrzési programokat tartalmaz, hanem a belső ellenőrzés átfogó céljaira, a folyamatok kockázataira és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányára vonatkozó megállapításokat fogalmaz meg.

Összhangban Vámoscsalád Községi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) gazdasági programjával, valamint a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvénybe foglalt közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervével az Önkormányzat stratégiai terve hozzájárul a belső ellenőrzés céljainak eléréséhez, eredményességéhez, valamint lehetővé teszi a belső ellenőrzés tevékenységének, céljának jobb megértését.

Jelen stratégiai terv az alapja az éves ellenőrzési tervnek, ezért felülvizsgálatát az éves ellenőrzési terv készítése során el kell végezni.

Az Önkormányzat által alapított költségvetési szervek önálló, öt évre vonatkozó stratégiai tervvel rendelkeznek, amelyek felülvizsgálatát jelen dokumentum alapján el kell végezni.

a) A hosszú távú célkitűzések, stratégiai célok

Az Önkormányzat alapvető célja, hogy - a jogszabályok betartásával, a hatékonyság és az eredményesség szempontjainak a figyelembevételével - biztosítsa a település működőképességét a kötelező és az önként vállalt közfeladatainak ellátásához szükséges források megteremtésével.

Ezen önkormányzati célok elérése érdekében a belső ellenőrzés általános stratégiai céljai:

- hozzájáruljon az Önkormányzat által kitűzött stratégiai célok eléréséhez,
- elősegítse a gazdálkodás hatékonyságát, eredményességét és gazdaságosságát az alaptevékenységként meghatározott feladatellátási követelményeknek megfelelő teljesítés mellett.

A belső ellenőrzés során kiemelt jelentőséggel bír, hogy az esetleges hiányosságok feltárása nyomán a kellő pozitív változások mihamarabb elinduljanak és azok eredménye a fenntartható működés része legyen. Ennek érdekében az éves ellenőrzési tervek előkészítése során az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

1. Az állami támogatások szabályszerű felhasználásának ellenőrzését el kell végezni.
2. A vagyongazdálkodás folyamatos figyelemmel kísérése.
3. A szabályozottság ellenőrzését folyamatosan biztosítani kell.
4. Az operatív gazdálkodási folyamatok folyamatos nyomon követése.
5. A korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok felszámolásának a vizsgálatát kiemelt vizsgálati szempontként kell kezelni.
6. A belső kontrollrendszer kialakításának vizsgálata.
7. A közzétételi kötelezettség nyomon követése.
8. Az Önkormányzat által alapított költségvetési szervek átfogó ellenőrzése.
9. Informatikai rendszerellenőrzések elvégzése a folyamatos feladatellátás biztosítása érdekében.
10. A belső ellenőrzés tanácsadói tevékenységének erősítése.

b) a belső kontrollrendszer általános értékelése

A Bkr. értelmében a Jegyző a felelős az önkormányzati belső kontrollrendszer keretében a megfelelő:

- kontrollkörnyezet,
- integrált kockázatkezelési rendszer,
- kontrolltevékenységek,
- információs és kommunikációs rendszer és
- nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

A belső kontrollrendszer a Bkr. értelmében tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

- a) az Önkormányzat valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,
- b) az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,
- c) megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre az Önkormányzat működésével kapcsolatosan, és
- d) a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével.

A Bkr. alapján az éves ellenőrzési jelentésében a belső ellenőrzési vezető az ellenőrzési tapasztalatok alapján beszámol a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatokról, valamint a belső kontrollrendszer öt eleme működésének értékeléséről.

A belső ellenőrzés ennek megfelelően évente köteles nyomon követni a Bkr. 1. számú melléklete szerinti a belső kontrollok kiépítéséről és működéséről szóló kontrollnyilatkozatokat.

Eddigi belső ellenőrzési tapasztalatok alapján az egyes elemek értékelése jelen stratégiai tervezés során:

Kontrollkörnyezet értékelése: A kontrollkörnyezet az egész szervezet működésének a keretét határozza meg, amelyeket belső szabályzatokban kell megfogalmazni. A megfelelően kialakított belső kontrollrendszer egyértelművé teszi a felelősségi viszonyokat, tartalmazza a folyamatleírásokat, az ellenőrzési nyomvonalat, kialakítása és működése a különböző szakterületek stratégiáival, az SZMSZ-szel koherens irányítási, szabályozási és ellenőrzési rendszert alkot.

Az ellenőrzés által elvégzett vizsgálatok eredményeként a külső körülményekre is tekintettel alapvetően megfelelőnek ítéltető a kontrollkörnyezet. (Ennek kezelése érdekében került megfogalmazásra az a) pontban a 3. stratégiai cél.)

Integrált kockázatkezelési rendszer értékelése: A kockázatkezelés biztosítja azt, hogy a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok azonosításra, értékelésre kerüljenek és a lehető legalacsonyabb szintre csökkenthetőek legyenek.

Az Önkormányzatot érintően szabályozások és működtetési fejlesztések szükségesek a szervezeti integritást sértő események kezelési eljárásrendje, valamint az integrált kockázatkezelési eljárásrend vonatkozásában. (Ennek kezelése érdekében került megfogalmazásra az a) pontban a 6. stratégiai cél.)

Kontrolltevékenység értékelése: Ezen elem keretében kerülnek megfogalmazásra mindazok az eljárások, amelyek biztosítják, hogy a vezetés által megfogalmazott célok és elvárások végrehajtásra kerüljenek, és az azokat veszélyeztető kockázatokat a tevékenység során a szervezet kezelje.

Az önkormányzati folyamatok sajátosságai alapján megfelelő gazdálkodási kontrollok kerültek kialakításra és alkalmazásra az Önkormányzat vonatkozásában. Az egyes operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlásának a rendszere és nyilvántartása kialakított, esetenként azonban hibák tapasztalhatók. (Ennek kezelése érdekében került megfogalmazásra az a) pontban a 4. stratégiai cél.)

Információ és kommunikáció értékelése: vertikális és horizontális, valamint formális és informális, információs (egyirányú) és kommunikációs (kétirányú) információtovábbítási csatornák rendszere. Az információáramlás módja jellemzően szóbeli utasítások, beszámoltatások, írásbeli átadások, valamint informatikai rendszerek keretében működtetett információmozgatás, visszakereshetőség és visszacsatolás formájában valósul meg.

Az Önkormányzat tekintetében az információáramlás és a kommunikáció megfelelő. A kapcsolódó szabályzatokkal önállóan nem rendelkezik, mivel Uraiújfalui Közös Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) szabályzatait alkalmazza. Az Önkormányzat vonatkozásában a közzétételi kötelezettség teljesítése az átláthatóság érdekében fejlesztendő. (Ennek kezelése érdekében került megfogalmazásra az a) pontban a 7. stratégiai cél.)

Nyomon követési rendszer értékelése: A monitoring azon nyomon követési mechanizmusok rendszere, amelyek lehetővé teszik, hogy a folyamatok és a belső kontrollrendszer folyamatos megfigyelés és értékelés alatt álljon, így a szervezet kontrollrendszere rugalmasan tud reagálni a változó külső és belső körülményekhez.

A folyamatba épített vezetői ellenőrzés és a belső ellenőrzés folyamatos jelenléte minimálisra csökkenti a veszélyeztető tényezők bekövetkezésének lehetőségét, elősegíti az Önkormányzat célkitűzéseinek megvalósítását.

A belső ellenőrzés tervezése a jogszabályi kötelezésnek megfelelően kockázatelemzés alapján történik.

Az eddigi ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

A belső ellenőrzést külső vállalkozó végzi szerződéssel, akivel az együttműködés megfelelő.

A külső jelentéstételi kötelezettségének a Hivatal eleget tesz. Adatok, információk nyilvántartása, tárolása az adatkezelői szintű ismeretek miatt nem szabályozott.

Összességében megfogalmazható, hogy az Önkormányzatnál és a Hivatalnál a működés folyamatára és sajátosságaira tekintettel kialakításra kerültek mindazon elvek, eljárások és belső szabályzatok, amelyek alapján érvényesül a feladatok ellátását szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás.

c) a kockázati tényezők és értékelésük

A Bkr. értelmében a stratégiai ellenőrzési tervet a belső ellenőrzési vezetői kockázatelemzés alapján készíti és a Jegyző hagyja jóvá. A belső ellenőrzési kézikönyv tartalmazza a tervezés megalapozásához alkalmazott kockázatelemzési módszertan leírását.

A szervezetek működésére, céljai elérésére számos külső és belső kockázati tényező gyakorol hatást, amelyekre a vezetőknek reagálni kell. Alapvető követelmény, hogy a vezetés lehetőség szerint a szervezetet érintő valamennyi kockázatot - beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is - ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa olyan módon, hogy azok alkalmasak legyenek az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a kockázatok rangsorolásához. A kockázatkezelés állandóan változó folyamat, mivel a kockázatok megjelenési formája, tartalma, hatása is állandóan változik, módosul.

Az Önkormányzatnak, mint gazdálkodó szervezetnek a megnövekedett jelentőségű makrogazdasági nehézségekre - az inflációra, az energiaváltságra és a recesszióra összpontosítania kell.

Rövid és középtávon az energiaváltsággal, a makrogazdasági mutatók alakulásával, valamint a jogi és szabályozási változásokkal kapcsolatos kockázatok azonosítottak.

Az Önkormányzatra ható külső kockázatok nagyon jelentősek.

Új kockázati tényezők:

- folyamatos válsághelyzet,
- háborús veszélyhelyzet,
- gazdasági- és energiaváltság,

- árák ingadozása,
- infláció,
- fizetéseképtelenség veszélye,
- bevételekiesés.

Megfelelő, azaz alacsony kockázati mértékű a tevékenység szabályozottsága, mivel valamennyi szükséges szabályzat, eljárásrend kialakításra került. Ezek felülvizsgálatáról folyamatosan gondoskodni kell.

Szintén megfelelően működik a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottsága. A belső pénzügyi szabályzatok elkészültek, de ezek folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell.

Alacsony kockázati tényezőnek minősül a gazdálkodási tevékenység adatszolgáltatása, mivel az ASP rendszerre történő áttérésből eredően a Magyar Államkincstár felé az adatszolgáltatás zavartalan.

Közepes kockázatú az adatkezelés, s ehhez kapcsolódva az informatikai környezet szabályozottsága és működése, amelyek során gondoskodni kell a biztonsági tényezők kiépítéséről.

Jelentős kockázatot jelent az informatikai környezet szabályozottsága és működése, ezért gondoskodni kell a biztonsági tényezők kiépítéséről és az adatvédelmi törvénynek való megfelelésről. Kiemelten kell kezelni továbbá a közzétételi kötelezettség teljesítéséből eredő feladatokat.

Az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlása és szabályozottsága megfelelő, az összeférhetetlenségi helyzetek elkerülése kidolgozott.

d) a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv

Az Önkormányzat belső ellenőrzésének ellátásáról a Jegyző külső szolgáltatóval kötött feladat-ellátási megállapodással gondoskodik.

A Jegyző azért döntött külső szakértő bevonásáról, mivel a jogszabályokban előírt képesítési követelményeknek megfelelő belső ellenőr foglalkoztatása nem lenne gazdaságos.

A belső ellenőrzési feladatot ellátó külső szolgáltatónak is be kell tartania a vonatkozó jogszabályi előírásokat, a kapcsolódó nemzetközi és hazai ellenőrzési standardokat, illetve „A belső ellenőrökre vonatkozó etikai kódex” előírásait és meg kell felelnie a belső ellenőrzési kézikönyvében foglalt elvárásoknak.

A jelenlegi belső ellenőrök képzettsége megfelel a jogszabály által előírt követelményeknek. A Jegyzőnek folyamatosan figyelni kell a külső szolgáltató kompetenciáját, függetlenségét és tárgyilagosságát a teljesítendő feladatok tekintetében.

A folyamatos feladatellátás érdekében a külső szakértőnek kell biztosítani a folyamatos továbbképzést, szakmai konzultációkon való részvételt, illetve a feladatellátás informatikai hátterét.

A külső szakértő a két évenkénti továbbképzési kötelezettségének a teljesítéséről szóló igazolást a Jegyző felé köteles megküldeni.

Az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés függetlensége biztosított.

e) a szükséges ellenőri létszám és az ellenőri képzettség felmérése, a belső ellenőrök hosszú távú képzési terve, a belső ellenőrzés tárgyi és információs igénye

A külső szolgáltató igénybevétele mentesít a kapacitás felmérés és létszámgazdálkodás alól. A Hivatalban a helyszíni ellenőrzésekhez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

f) az ellenőrzési prioritások

Az Önkormányzatot érintő vizsgálandó területek meghatározásánál a vonatkozó jogszabályokon kívül figyelembe kell venni a szervezeti struktúra változást, a feladatváltozást és a gazdasági körülményeket is.

Az éves kockázatelemzés, a vezetői igények és a működés lefedettsége az ellenőrzések meghatározásakor prioritást élveznek.

Kiemelten kell kezelni az ellenőrzések tárgyának meghatározásakor, hogy hozzáadott értéket teremtsenek, a közpénzek felhasználásának átláthatóságát és megtakarítását, a gazdálkodás javítását eredményezzék.

Mindezek érdekében a 2025. – 2028. közötti ciklusban törekedni kell arra, hogy a pénzügyi folyamatok szabályozottságának és az állami támogatások felhasználásának az ellenőrzése megvalósuljon.

Kelt: Vámoscsalád, 2025. 03. 10.

Polgármester

Készítette:

Dr. Hosszuné Szántó Anita
(belső ellenőrzési vezető)

Záradék:

Vámoscsalád Községi Önkormányzat 2025. -2028. évekre vonatkozó belső ellenőrzési stratégiai tervét Vámoscsalád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 16/2025 (11.10.) számú határozatával elfogadta.

Kelt: Vámoscsalád, 2025. 03. 10.

Jegyző

